

A feladat

Adott egy $(n + 1) \times (n + 2)$ méretű téglalap, amelyen egy teljes n -es dominókészlet összes elemét elhelyeztük, majd a határait eltávolítottuk. A feladat a határok helyreállítás.

A dominókészlet elemei az $\{(i, j) \mid 0 \leq i \leq j \leq n\}$ számpároknak felelnek meg. A kiinduló adat tehát egy $0..n$ intervallumbeli számokból álló $(n + 1) \times (n + 2)$ -es mátrix, amelynek elemei azt mutatják meg, hogy az adott mezőn hány pötytyöt tartalmazó féldominó van.

```
% Egy feladat (n=3):
1 3 0 1 2
3 2 0 1 3
3 3 0 0 1
2 2 1 2 0

% Az (egyetlen) megoldás:
| 1 | 3 | 0 | 1 | 2 |
|---|---|---|---|
| 3 | 2 | 0 | 1 | 3 |
|---|---|---|---|
| 3 | 3 | 0 | 0 | 1 |
|---|---|---|---|
| 2 | 2 | 1 | 2 | 0 |

% Bemenő adatformátum:
[[1, 3, 0, 1, 2],
 [3, 2, 0, 1, 3],
 [3, 3, 0, 0, 1],
 [2, 2, 1, 2, 0]]

% A megoldás Prolog alakja:
[[n, w, e, n, n],
 [s, w, e, s, s],
 [w, e, w, e, n],
 [w, e, w, e, s]]
```

A megoldásban a téglalap minden mezőjéről meg kell mondani, hogy azt egy dominó északi (n), nyugati (w), déli (s), vagy keleti (e) fele fedi le.

Minta adat-csoportok

- base — 16 könnyű alap-feladat $n = 1-25$ közötti méretben.
- easy — 24 közép-nehez feladat többségük $n = 15-25$ méretben.
- diff — 21 nehéz feladat 28-as, és egy 30-as méretben.
- hard — egy nagyon nehéz feladat 28-as méretben.

Dominó — 1. változat

Változók, korlátok

- Minden mezőhöz egy irány-változó (I_{yx} in $1..4 \equiv \{n, w, s, e\}$), minden dominóhoz egy dominó-változó (D_{ij} , $0 \leq i \leq j \leq n$) tartozik.
- Szomszédsági korlát: két szomszédos irány-változó kapcsolata, pl. $I14\#=n \ \#\<=> \ I24\#=s, \ I14\#=w \ \#\<=> \ I15\#=e, \ stb.$
- Dominó-korlát: egy dominó-elhelyezésben a dominó-változó és a lerakás bal vagy felső mezőjének irány-változója közötti kapcsolat. A korábbi példában pl. $D02\#=1 \ \#\<=> \ I22\#=w, \ D02\#=2 \ \#\<=> \ I34\#=n, \ D02\#=3 \ \#\<=> \ I44\#=w$

Algoritmus-változatok

- $csakkor=C_s$ — a $csakkor\_egyenlo(X, C, Y, D)$ korlát megvalósítása:
  - $C_s=reif$: reifikációval ($X\#=C\#\<=>Y\#=D$)
  - $C_s=ind1$: az ' $x=c\#\<=>y=d$ ' FD-predikátum kétszeri hívásával,
  - $C_s=ind2$: az ' $x=c\#\<=>y=d$ ' FD-predikátum hívásával.
- $vált=V$, $label=LOp_c_iok$ — Az LOp_c_iok opciókkal és a V által kijelölt változókkal ($V=irany;domino$) hívjuk a $labeling/2$ címkéző eljárás.
- $szur=S_z$, $szurtek=L$ — Ha $szur \neq ki$, akkor az irány-változókat borotváljuk, sorra megpróbáljuk az L elemere behelyettesíteni, és ha ez meghiusulást okoz, akkor az adott elemet kivesszük a változó tartományából. $szur$ lehet: $elott$ — csak a címkézés előtt szűrünk, N — minden N . változó címkézése után szűrünk. L alapértelmezése $[w, n]$.

A $csakkor\_egyenlo$ megvalósításában használt FD-predikátumok

```
'x=c=>y=d'(X, C, Y, D) +:
X in (dom(Y) /\ {D}) ? (inf..sup) \ \({C}),
Y in ({X} /\ \({C})) ? (inf..sup) \ \({D}).

'x=c=>y=d'(X, C, Y, D) +:
X in ((dom(Y) /\ {D}) ? (inf..sup) \ \({C})) /\
((dom(Y) /\ \({D})) ? (inf..sup) \ \({C})),
Y in ((dom(X) /\ {C}) ? (inf..sup) \ \({D})) /\
((dom(X) /\ \({C})) ? (inf..sup) \ \({D})).
```

Mik legyenek a korlát-változók?

1. Minden mezőhöz egy ún. *irány-változót* rendelünk, amely a lefedő féldominó irányát jelzi (ez az ami a megoldásban is szerepel) — körülményes a dominók egyszeri felhasználását biztosítani.
2. Minden dominóhoz egy ún. *dominó-változót* rendelünk, amelynek értéke megmondja hová kerül az adott dominó — körülményes a dominók át nem fedését biztosítani.
3. Mezőkhöz és dominókhöz is rendelünk változókat (a.+b.), **ez az 1. választott megoldás.**
4. A mezők közötti választóvonalakhoz rendelünk egy 0-1 értékű ún. *határ-változót* (az a. megoldás egy variánsa), **ez a 2. választott megoldás.**

Milyen legyen a korlát-változók értékkészlete

- Az irány-változók értékkészlete a megoldás-mátrixbeli n, w, s, e konstansok tetszőleges numerikus kódolása lehet.
- A dominó-változók „természetes” értéke lehet a *{sor,oszlop,lehelyezési_irány}* hármas valamilyen kódolása. Elegendő azonban az egyes lerakási helyeket megszámozni; ha egy dominót l különböző módon lehet lerakni, akkor az $1..l$ számokkal (**ez a választott megoldás**).
Például a 0/2-es dominó lerakható a $\langle 2,2,vízsz \rangle, \langle 3,4,függ \rangle$ és $\langle 4,4,vízsz \rangle$ helyekre. A neki megfeleltetett változó értéke 1..3 lehet, rendre ezeket az elhelyezéseket jelentve.
- A határ-változók 1 értékének „természetes” jelentése lehet az, hogy az adott határvonalat be kell húzni. A választott megoldás ennek a negáltja: az 1 érték azt jelenti, hogy az adott vonal nincs behúzva, azaz egy dominó középvonala. (Ettől az összes korlát $A+B+... \ \#\neq \ 1$ alakú lesz.)

Dominó — 2. változat

Változók, korlátok

- Minden mező keleti ill. déli határvonalához egy-egy határ-változó tartozik (E_{yx} ill. S_{yx}). A határ-változó akkor és csak akkor 1, ha az adott vonal egy dominó középvonala. A táblázat külső határai 0 értékűek (behúzott vonalak).
- Szomszédsági korlát: minden mező négy oldala közül pontosan egy lesz egy dominó középvonala, tehát pl. a $(2, 4)$ koordinátájú dominó-mező esetén $sum([S14, E23, S24, E24]), \ \#\neq, \ 1)$.
- Lerakási korlát: egy dominó összes lerakási lehetőségeit tekintjük, ezek középvonalai közül pontosan egy lesz 1, így a példabeli $(0, 2)$ dominóra: $sum([E22, S34, E44]), \ \#\neq, \ 1)$.

Algoritmus-változatok

- $osszeg=Ossz$ — a $lista\_osszege_1$ feltétel megvalósítása:
  - $Ossz=ari(N)$: N -nél nem hosszabb listákra aritmetikai korláttal,
  - $Ossz=ind(N)$: N -nél nem hosszabb listákra FD-predikátummal,
  - egyébként (N -nél hosszabb, vagy $Ossz=sum$): a $sum/3$ korláttal,
- $szomsz=Ossz$, $lerak=Ossz$ — a fenti viselkedést írja elő a szomszédsági ill. a lerakási korlátokra külön-külön.
- $label=LOp_c_iok$ — Az LOp_c_iok opciókkal hívjuk a $labeling/2$ eljárást.
- $szur=S_z$, $szurtek=L$ — mint az 1. dominó-változatban. L alapértelmezése $[1]. ([0, 1]$ nem ad lényegesen erősebb szűrést.)

A $lista\_osszege_1$ megvalósítása FD-predikátummal

```
osszege1(A, B) +: A+B #= 1.
osszege1(A, B, C) +: A+B+C #= 1.
osszege1(A, B, C, D) +: A+B+C+D #= 1.
(...)
```

Összes megoldás előállítás DEC Alpha 433 MHz gépen

- A táblázatban levő adatpárok jelentése: futási idő (mp) ill. visszalépések száma.
- A dőlt betűs sorok jelentik a viszonyítási alapot.
- A felkiáltójel (!) jelzi, hogy időtúllépés (7200mp) is volt a tesztesetek között.
- A keretezés a legjobb időt ill. visszalépés-számot jelzi.

Opciók/példa	base	easy	diff	hard				
1. változat, csakkor=ind1, valt=domino, label=[], szur=2, szurtek=[1,2]								
szur=2	5.44	1	26.6	28	4001.7	4950	1162.9	1448
szur=1, label=[ff]	5.87	1	27.6	5	3900.6	1168	554.4	159
szur=2, label=[ff]	5.48	1	25.8	13	3222.9	2074	446.9	288
szur=3, label=[ff]	5.36	1	25.7	19	3232.6	3597	429.3	477
label=[ffc]	5.49	1	23.7	7	19885.8	6403	3902.0	2795
csakkor=ind2	5.14	1	26.4	28	4250.9	4950	1233.0	1448
csakkor=reif	6.87	1	33.5	28	4573.2	4950	1320.2	1448
szurtek=[1]	4.98	9	34.1	92	6375.0	13824	1976.5	3566
szur=elott	5.09	1	25.1	1722				
szur=ki	38.6	9K	590	157K				
2. változat, csakkor=ind1, valt=irany, label=[], szur=2, szurtek=[1,2]								
label=[]	5.39	1	23.4	10	2138.1	1377	3362.9	2326
label=[ff]	5.40	1	23.4	10	2137.9	1377	3376.5	2326
label=[ffc]	5.42	1	24.1	10	!15036.1	10155	!7199.7	4380
szurtek=[1]	4.94	3	29.4	45	3240.2	4000	6077.2	7782
2. változat, osszeg=ind(5), label=[], szur=2, szurtek=[1]								
szur=2	2.10	1	11.5	8	1045.9	1399	1607.0	2254
szur=1	2.28	1	11.9	3	1294.7	787	1977.9	1277
szur=3	2.04	1	11.5	20	1051.2	2436	1583.1	3851
osszeg=ind(4)	2.18	1	11.9	8	1152.7	1399	1768.0	2254
osszeg=ind(6)	2.13	1	11.9	8	1149.2	1399	1765.5	2254
osszeg=sum	2.96	1	15.8	8	1409.3	1399	2263.1	2254
osszeg=ari(5)	2.97	1	15.9	8	1462.7	1399	2257.8	2254
szurtek=[0]	1.86	2	15.1	103	2104.6	10719	3211.3	17300
szurtek=[0,1]	2.00	1	12.3	7	1182.2	1324	1823.7	2150
label=[ff]	2.12	1	11.7	8	1132.3	1399	1735.2	2254
label=[ffc]	2.14	1	12.4	8	2189.5	2841	2672.1	3732
2. változat, szur=ki, label=[], rövidítések: l => lerak sz => szomsz								
osszeg=ind(5)	3.31	818	57.0	21181				
l=ind(5), sz=sum	4.61	818	78.6	21181				
l=sum, sz=ind(5)	3.97	818	62.8	21181				
osszeg=sum	4.57	818	74.8	21181				

Jellemzők

- Deklaratív nyelv-kiterjesztés
- Determinisztikus kifejezés-átíráson alapul
- Prolog, CLP, Haskell, vagy Java *gazda*-megvalósításra épül
- Általános, szimbolikus (nem numerikus) **felhasználói** korlátok írására alkalmas
- Nincs (beépített) konzisztencia-vizsgálat — minden korlát bemegey a tárba.
- Fő szerző: Thom Frühwirth (ECRC, LMU München, Ulm Uni).
- Honlap: <http://www.pst.informatik.uni-muenchen.de/~fruehwir/chr-intro.html>

Alap-példa

```
:- use_module( library(chr) ).

handler leq.
constraints leq/2.
% X leq Y means variable X is less-or-equal to variable Y

:- op(500, xfx, leq).

reflexivity @ X leq Y <=> X = Y | true.
antisymmetry @ X leq Y , Y leq X <=> X=Y.
idempotence @ X leq Y \ X leq Y <=> true.
transitivity @ X leq Y , Y leq Z => X leq Z.

| ?- X leq Y, Y leq Z, Z leq X.

% X leq Y, Y leq Z ----> (transitivity) X leq Z
% X leq Z, Z leq X <----> (antisymmetry) X = Z
% Z leq Y, Y leq Z <----> (antisymmetry) Z = Y

Y = X, Z = X ?
```

A CHR szabályok

Szabályfajták

- Egyszerűsítés (Simplification):
 $H_1, \dots, H_i \Leftarrow G_1, \dots, G_j \mid B_1, \dots, B_k.$
- Propagáció (Propagation):
 $H_1, \dots, H_i \Rightarrow G_1, \dots, G_j \mid B_1, \dots, B_k.$
- Egypagáció (Simpagation):
 $H_1, \dots, H_i \setminus H_{i+1}, \dots, H_i \Rightarrow G_1, \dots, G_j \mid B_1, \dots, B_k.$

A szabályok részei

- multi-fej (multi-head): $H_1, \dots, H_i$, ahol H_m CHR-korlátok;
- őr (guard): $G_1, \dots, G_j$, ahol G_m gazda-korlátok;
- törzs (body), $B_1, \dots, B_k$, ahol B_m CHR- vagy gazda-korlátok;
- itt mindvégig $i > 0, j \geq 0, k \geq 0, l > 0.$

A szabályok jelentése

- Egyszerűsítés: ha az őr igaz, akkor a (multi-)fej és a törzs ekvivalens.
- Propagáció: ha az őr igaz, akkor a (multi-)fejből következik a törzs.
- Egypagáció: visszavezethető a fentiekre, mert:
 $Heads1 \setminus Heads2 \Leftarrow Body$
ugyanazt jelenti, mint
 $Heads1, Heads2 \Leftarrow Heads1, Body,$
csak sokkal hatékonyabb.

A CHR szabályok végrehajtása

Korlátok aktiválása (meghívása vagy fölébresztése)

- Az aktív korláthoz sorra **próbáljuk** az összes szabályt, amelynek fejében előfordul,
- mindegyik fejre **illesztjük** a korlátot (egyirányú egyesítés, hívásbeli változó nem kaphat értéket)
- többfejű szabályok esetén a korlát-tárban keresünk megfelelő (illeszthető) **partner**-korlátot,
- sikeres illesztés után végrehajtjuk az őr-részt, ha ez is sikeres, a szabály **tüzel**, különben folytatjuk a próbálkozást a következő szabállyal.
- A tüzelés abból áll, hogy (egyszerűsítés vagy egypagáció esetén) kivesszük a tárból a kijelölt korlátokat, majd minden esetben végrehajtjuk a törzset.
- Ha ezzel az aktív korlátot nem hagytuk el a tárból, folytatjuk a rá vonatkozó próbálkozást a következő szabállyal.
- Amikor az összes szabályt kipróbáltuk, akkor a korlátot **elaltatjuk**, azaz visszatesszük a tárba (az alvó passzív korlátok közé).

A végrehajtás jellemzői

- A korlátok három állapota: aktív (legfeljebb egy), aktiválható passzív, alvó passzív.
- A korlát akkor válik aktiválhatóvá, amikor egyik változóját **megérintik**, azaz egyesítik egy tőle különböző kifejezéssel.
- Minden alkalommal amikor egy korlát aktívvá válik, az összes rá vonatkozó szabályt végigpróbáljuk.
- A futás akkor fejeződik be, amikor nincs több aktiválható korlát.
- Az őr-részben (elvbén) nem lehet változót érinteni. Az őr-rész két komponense: Ask & Tell
  - Ask — változó-érintés vagy behelyettesítési hiba meghiúsulást okoz
  - Tell — nincs ellenőrzés, a rendszer elhiszi, hogy ilyen dolog nem fordul elő

Példa: végeshalmaz-korlátok

Egy egyszerű CLPFD keretrendszer CHR-ben

- két-argumentumú korlátokat kezel;
- a korlátokat egy (a keretrendszeren kívül megadott) test/3 eljárás írja le:
test(C, X, Y) sikeres, ha a C „nevű” korlát fennáll X és Y között;
- nem csak numerikus tartományokra jó.

```
handler dom_consistency.
constraints dom/2, con/3.
% dom(X,D) var X can take values from D, a ground list
% con(C,X,Y) there is a constraint C between variables X and Y

con(C, X, Y) <=> ground(X), ground(Y) | test(C, X, Y).
con(C, X, Y), dom(X, XD) \ dom(Y, YD) <=>
    reduce(x_y, XD, YD, C, NYD) | new_dom(NYD, Y).
con(C, X, Y), dom(Y, YD) \ dom(X, XD) <=>
    reduce(y_x, YD, XD, C, NXD) | new_dom(NXD, X).

reduce(CXY, XD, YD, C, NYD):-
    select(GY, YD, NYD1), % try to reduce YD by GY
    ( member(GX, XD), test(CXY, C, GX, GY) -> fail
    ; reduce(CXY, XD, NYD1, C, NYD) -> true
    ; NYD = NYD1
    ), !.

test(x_y, C, GX, GY):- test(C, GX, GY).
test(y_x, C, GX, GY):- test(C, GY, GX).

new_dom([], _X) :- !, fail.
new_dom(DX, X):- dom(X, DX),
    ( DX = [E] -> X = E
    ; true
    ).

% labeling:
constraints labeling/0.

labeling, dom(X, L) #Id <=> member(X, L), labeling
pragma passive(Id).
```

157

A CHR szabályok szintaxisa

A SICStus kézikönyv nyomán

```
Rule --> [Name @]
      (Simplification | Propagation | Simpagation)
      [pragma Pragma].

Simplification --> Heads <=> [Guard ']' Body
Propagation --> Heads ==> [Guard ']' Body
Simpagation --> Heads \ Heads <=> [Guard ']' Body

Heads --> Head | Head, Heads
Head --> Constraint | Constraint # Id
Constraint --> a callable term declared as constraint
Id --> a unique variable

Guard --> Ask | Ask & Tell
Ask --> Goal
Tell --> Goal
Goal --> <<A callable term, including conjunction
and disjunction etc.>>

Body --> Goal

Pragma --> <<a conjunction of terms usually referring to
one or more heads identified via #/2>>
```

Fontosabb pragmak

- already_in_heads (Id) — kiküszöbölt ugyanazon korlát kivételét és visszarakását
- passive (Id) — a hivatkozott fej-korlát csak passzív szerepű lehet.

159

Az N királynő feladat

Az előző főlán ismertetett keretrendszer egy alkalmazása

```
% Qs az N-királynő feladat megoldása
queens(N, Qs) :-
    length(Qs, N),
    make_list(1, N, L1_N),
    domains(Qs, L1_N), % tartományok megadása
    safe(Qs), % korlátok felvétele
    labeling. % címkézés

% make_list(I, N, L): Az L lista az I, I+1, ..., N elemekből áll.
make_list(I, N, []) :- I > N, !.
make_list(I, N, [_|L]) :-
    I1 is I+1,
    make_list(I1, N, L).

% domains(Vs, Dom): A Vs-beli változók tartománya Dom.
domains([], _).
domains([V|Vs], Dom) :- dom(V, Dom), domains(Vs, Dom).

% queens(Qs): Qs egy biztonságos királynő-elrendezés.
safe([]).
safe([Q|Qs]) :- no_attack(Qs, Q, 1), safe(Qs).

% no_attack(Qs, Q, I): A Qs lista által leírt királynők
% egyike sem támadja a Q által leírt királynőt, ahol I a Qs
% lista első elemének távolsága Q-től.
no_attack([], _, _).
no_attack([X|Xs], Y, I) :-
    con(no_threat(I), X, Y), % a korlát felvétele
    I1 is I+1,
    no_attack(Xs, Y, I1).

% "Az X és Y oszlopokban I sortávolságra levő királynők nem
% támadják egymást" korlát definíciója, a dom_consistency
% keretrendszernek megfelelően
test(no_threat(I), X, Y) :-
    Y =\= X, Y =\= X-I, Y =\= X+I.

| ?- queens(4, Qs).
Qs = [3,1,4,2], labeling ? ;
Qs = [2,4,1,3], labeling ? ; no
```

158

Egyszerű példák

Egy nem-korlát-jellegű példa: prím-szűrés

```
handler eratosthenes.
constraints primes/1,prime/1.

primes(1) <=> true.
primes(N) <=> N>1 |
    M is N-1,prime(N),primes(M).

absorb(J) @ prime(I) \ prime(J) <=>
    J mod I =:= 0 | true.
```

Boole-korlátok — library('chr/examples/bool.pl')

Konjunkció definiálása

```
handler bool.
constraints and/3, labeling/0.

and(0,X,Y) <=> Y=0.
and(X,0,Y) <=> Y=0.
and(1,X,Y) <=> Y=X.
and(X,1,Y) <=> Y=X.
and(X,Y,1) <=> X=1,Y=1.
and(X,X,Z) <=> X=Z.
and(X,Y,A) \ and(X,Y,B) <=> A=B.
and(X,Y,A) \ and(Y,X,B) <=> A=B.

labeling, and(A,B,C)#Pc <=>
    label_and(A,B,C), labeling
    pragma passive(Pc).
```

```
label_and(0,_X,0).
label_and(1,X,X).

| ?- and(X, Y, 0), labeling.
X = 0, labeling ? ;
X = 1, Y = 0, labeling ? ;
no
```

160

Egyszerű példák (folytatás)

Boole-korlátok — számosság

```
constraints card/4.

% L-ben a 1-ek száma >= A és <= B.
card(A, B, L):-
    length(L,N), A<=B,0<=B,A<=N, card(A,B,L,N).

triv_sat @ card(A,B,L,N) <=> A<=0,N<=B | true.
pos_sat @ card(N,B,L,N) <=> set_to_ones(L).
neg_sat @ card(A,0,L,N) <=> set_to_zeros(L).
pos_red @ card(A,B,L,N) <=> select(X,L,L1),X==1 |
    A1 is A-1, B1 is B-1, N1 is N-1,
    card(A1,B1,L1,N1).
neg_red @ card(A,B,L,N) <=> select(X,L,L1),X==0 |
    N1 is N-1, card(A,B,L1,N1).
% special cases with two variables
card2nand @ card(0,1,[X,Y],2) <=> and(X,Y,0).
% ...
labeling, card(A,B,L,N)#Pc <=>
    label_card(A,B,L,N), labeling
    pragma passive(Pc).

label_card(A,B,[ ],0):- A<=0,0<=B.
label_card(A,B,[0|L],N):- N1 is N-1, card(A,B,L,N1).
label_card(A,B,[1|L],N):-
    A1 is A-1, B1 is B-1, N1 is N-1, card(A1,B1,L,N1).

| ?- card(2,3,L), labeling.

L = [1,1], labeling ? ;
L = [0,1,1], labeling ? ;
L = [1,0,1], labeling ? ;
L = [1,1,_A], labeling ? ;
L = [0,0,1,1], labeling ? ;
L = [0,1,0,1], labeling ? ;
L = [0,1,1,_A], labeling ? ;
% ...
```

161

Egy nagyobb CHR példa kezdeménye

Területfoglalás c. feladvány

- Adott egy négyzet, bizonyos mezőkben egész számok
- A cél: minden mezőbe számot írni, úgy, hogy az azonos számot tartalmazó összefüggő területek mérete megegyezzek a terület mezőibe írt számmal.
- A feladványt leíró adatstruktúra: `tf(Meret, Adottak)`, ahol `Meret` a négyzet oldalhossza, az `Adottak` egy lista, amelynek elemei `t(O, S, M)` alakú struktúrák. Egy ilyen struktúra azt jelenti, hogy a négyzet `S.` sorának `O.` oszlopában az `M` szám áll.

```
handler terület.
constraints orszag/3, tabla/1, cimkez/0.

% orszag(Mezok, M, N): A Mezők mezőlista egy összefüggő, M méretű
% terület, amelynek kívánt mérete N. Egy mező Sor-Oszlop
% koordinátáival van megadva.

% tabla(Matrix): A teljes téglalap, listák listájaként.

% cimkez: Címkezési segédkorlát.

foglalas(tf(Meret,Adottak), Mtx) :-
    bagof(Sor,
        S^bagof(Mezo,
            O^tabla_mezo(Meret, Adottak, S, O, Mezo),
            Sor),
            Mtx),
        append_lists(Mtx, Valtozok), % listává lapítja Mtx-t
        MaxTerulet is Meret*Meret,
        domain(Valtozok, 1, MaxTerulet),
        tabla(Mtx),
        matrix_korlatok(Mtx, 1),
        cimkez.

tabla_mezo(Meret, Adottak, S, O, M) :-
    between(1, Meret, S), % 1..Meret felsorolása
    between(1, Meret, O),
    ( member(t(S,O,M), Adottak) -> true
      ; true
    ).
```

162

Egy nagyobb CHR példa kezdeménye (folyt.)

Korlátok felvétele, CHR szabályok

```
matrix_korlatok([ ], _).
matrix_korlatok([Sor|Mtx], S) :-
    sor_korlatok(Sor, S, 1),
    S1 is S+1,
    matrix_korlatok(Mtx, S1).

sor_korlatok([ ], _, _).
sor_korlatok([M|Mk], S, O) :-
    orszag([S-O], 1, M),
    O1 is O+1,
    sor_korlatok(Mk, S, O1).

orszag(Mezok1, H1, M), orszag(Mezok2, H2, M) <=>
    szomszedos_orszag(Mezok1, Mezők2) |
    H is H1+H2,
    M #>= H,
    append(Mezok1, Mezők2, Mezők),
    orszag(Mezok, H, M).

orszag(Mezok, M, M), orszag(Mezok1, _, M1) ==>
    szomszedos_orszag(Mezok, Mezők1) |
    M1 #\= M.

orszag(Mezok, M, M) <=>
    true.

orszag(Mezok, H, M), tabla(Mtx) ==>
    nonvar(M), H < M,
    \+ terjeszkedhet(Mezok, M, Mtx) | fail.

(orszag(Mezok, H, M) # Id1, tabla(Mtx) # Id2) \ cimkez <=>
    fd_max(M, Max), H < Max |
    szomszedos_mezo(Mezok, Mtx, M), cimkez
    pragma passive(Id1), passive(Id2).
```

163

Egy nagyobb CHR példa kezdeménye (folyt. 2)

Segéd eljárások, példafutás

```
terjeszkedhet(Mezok, M, Mtx) :-
    szomszedos_mezo(Mezok, Mtx, M0),
    fd_set(M0, Set), fdset_member(M, Set).

szomszedos_orszag(Mk1, Mk2) :-
    member(S1-O1, Mk1), member(S2-O2, Mk2),
    ( S1 == S2 -> abs(O1-O2) == 1
      ; O1 == O2, abs(S1-S2) == 1
    ).

szomszedos_mezo(Mezok, Mtx, M) :-
    member(S-O, Mezők),
    relativ_szomszed(S1, O1),
    S2 is S+S1, O2 is O+O1,
    non_member(S2-O2, Mezők),
    matrix_elem(S2, O2, Mtx, M).
% A Mtx mátrix S2. sorának O2. eleme M.

relativ_szomszed(1, 0).
relativ_szomszed(0, -1).
relativ_szomszed(-1, 0).
relativ_szomszed(0, 1).

pelda(p1, tf(5, [t(2,1,2),t(2,2,1),t(2,4,4),t(2,5,3),
    t(3,4,2),t(4,2,5),t(4,4,3),t(5,1,3),
    t(5,5,2)]))).

pelda(p9, tf(6, [t(1,1,1),t(2,3,1),t(2,6,4),t(3,1,3),t(3,6,3),
    t(4,1,2),t(4,5,2),t(4,6,4),t(5,3,3),t(6,1,2),
    t(6,5,3)]))).

| ?- pelda(p1, _Fogl), foglalas(_Fogl, Mtx).
Mtx = [[2,4,4,3,3],
        [2,1,4,4,3],
        [3,5,5,2,2],
        [3,5,3,3,3],
        [3,5,5,2,2]],
cimkez,
tabla([[2,4,4,3,3],[2,1,4,4,3],[3,5,5,2,2],...]) ? ;
no
```

164